

KONTAZIKUNAK

BESTE AUKERARIK EZ

Eskumotz izengoitia zuen Migel Ubaran morroia Hirigoien txaletako Mercedes Benz dotorearen ateko sarraila behartzen ari zen. Alike-tak, mailua, zerrotea eta giltza-gakoa aldamenen zeuzkan. Gure gizonak jaunaren kotxea garbitu ohi zuen.

Eskumotz alde haietako lapur itxurosoenetakoa zen, bizkorra mugimenduetan, trebea lanean. Asto batek eskuan hozka egin zionetik, ezkerrekoa, ia beti, bilduta erabiltzen zuen. Horregatik Eskumotz izengoitia.

Arratsalde berantak mendebalerantz, ordurarteko ortze urdinturkesaren orde, hodei-mordoak zituen. Hirigoien On Hipolito Beuntza jaunaren gelara lorategiko magnoliek, mihiluek, lilek eta krabalinek usain atsegina bidaltzen zuten. Eskumotzek, dagoeneko, kotxearen aurreko kristalak garbitzea amaitua zuen. “Mercedes honetaz jabetzen banaik urte luzetako mixeriarri iruzur eginen zioat” pentsatu zuen. “Adio ene aspaldiko sabelzorri eta nekeak!”. “Mercedesa” Bordeleko lehengusuaren auto-agentzian sal zezakeen, eta, gutienez, hiru miloiko irabazpena lortu.

Eskumotzek kanpotik garbitzen zuen berebila, nagusiak ez baitzion barruan sartzen uzten. Gakoaz lortu zuen kotxe dotorearen ateska irekitzea. Arazoa, orain, garajeko atea zabaltzea zen. Metxeroa piztuta, sarrerako habeak giltzamordo bat ikusi zuen zintzilik. Gara-jeko giltza han zegoen. Kanpoan jardineko langa, berriz, lehendik ohartu zenez, pasadorea eman gabe zegoen. Dena bikain gerta zitekeen; ezusteko zortea ukan zezakeen.

Frantziako aduana igarotzeko ere bideak eginak zituen, gau hartan Manex Iriart laguna egonen baitzen mugazain Dantxarineako postuan.

Eginbeharreko bakarra orain kotxea, ahalik eta azkarren eta segetuki, ateratzea zen. Zalu ibili behar zuen. Supitoan, ordea, Eskumotzek Hirigoioren txaleteko neskamearen oin hotsak entzun zituen hurbil.

-Migel, hor al zaude? -dei egin zion Alfonsa neskame adinekoak, eskailerak oraindik osoro jaitsi gabe-- . Kanila lehertuta, sukaldean ura sartzen ari zait. Arren, kanila konpontzera etor zaitez!. Eskumotzek amorraziozko keinua jarri zuen betartean.

-Alfonsa, badakizu, ni jardinez baina ez naizela. Kanilak konpontzen ez dakit, sekulan iturgin izan ez naizelako.

-Berdin da. Gutierrez, zatorz sukaldara zer egin daitekeen ikustera... -Gure Eskumotz haserre, baina esaneko, kotxearen ondoko giltza ingelesa, aliketak eta besteak hartuta, sukaldara igo zen neskamearekin. Bertara sartu aurretik, ordea, pasilotik ikusi ahal izan zuen ehizean uste zuen txaletako jauna arratsalde hartan gelan irakurtzen ari zela. "Koño, gaur bertan autoarekin ospa egin beharrean nagok" esan zuen berekiko-- . "Bestela, Manex ez diat beste hilabete batean Dantxarinear mugazain topatuko".

Alfonsak biziki eskertu zion jardinez zainari konponketa, anis-kopaska bat eskainiz adeitsu. Eskumotz, ondoren, garajera itzuli zen lehengo asmoak burutzera.

Ordurarte Eskumotz sagar batzuk kalean, etxe barrutan jangelako ezur-zilarrezko irudiak, eta, noiz-noiz, balio handirik gabeko koadroren bat ohostuz konformatu zen. Mercedesena, ordea, bizimodua aldaraziko zion azio apartekoa izanen zen.

Alfonsa berriro garajera jaisten bazen erraz menderatuko zuen, neskamea habe bati, besterik ezean, lotuz. Txaboletan egon ohi ziren zakur handiak, zorionez, Ernestorekin mendira joanak ziren arratsalde hartan.

Honelakoetan pentsari, Alfonsa neskamea, beste behin, garajera jaitsi zen, eskuetan pertz handi bat, ezker-eskuin zanbuluka, zuela.

Eskumotz bortizki amorratu zen neskamea ikusteaz, baina disimulatu egin zuen. Zaila izanen zitzaion Alfonsa, garrisirik egin gabe, habeari lotzea.

-Migel, arren, igo zaitez ganbara ondoko gelara, bertako atea itxita gelditu baita serraila puskaturik. Sartu beharrean nago, afitararako txorizoak bertan lehortzen baitzauzkat.

-Utz egidazu bakean! Kotxea garbitzea noizbaitean amaitu beharko dut, ezta? - Eskumotzi aliketak lurrera erori zitzaizkion hau esatean.

-Minutu bateko gorabehera baino ez da- Alfonsak kotxe-garbitzaileari buruko mototsaren orratza hortzetan eutsia.

-Etxeko jaunak ere zerbitzu horiek egin ditzake -Eskumotzek ondoren desgustua azaldu eta lurretik aliketak eta giltza ingele-sa jasoz--. Orduerdi bat galdu dut, dagoeneko, zuregatik. Noizko amaituko dut, esan, kotxearena? - Hala ere, gure lapurra, gizon ona zelako, ganbarara igo zen atearen serrailea konpontzera.

“Oraingoan, bai, mugitu beharrean nagok, bestela, akabo... Jau-naren kotxeaz jabetzeko, eta salduta aberats bihurtzeko, gaurkoa diat parada bakarra... Mugi nadin!” kdmentatu zuen ahapeka.

Eskumotzek, beste behin garajera jaitsi orduko, txaletako nagusiaren gelara so egin zuen. Argia piztuta zeukan; irakurtzen ziharduen. Hura zen bere aukera. Gakoaz Mercedes kotxearen ateska irekitzea lortu zuen; baita kotxetegiko barra askatzea. Jauregi aitzinetik arratseko zortziretan igaroko zen tranbia astunaren zarata profitatuko zuen Mercedesen motorea martxan ezartzeko. Nagusiak, bada, ez zuen ezer berezirik entzungo.

Hala ere, motorea piztu gabe, kotxea eskuz bultzaturik ateratzea hobea zela otu zitzaion. Motorea jardineko sarreran, soilik, jarriko zuen mugimenduan.

Auto dotore hark gupil zabalak zituen, motore luzea, kolore beltz-lustreatua, ertzetan altzairu distiratsuzko edergailuak, paratxoke sendoa, eserlekuak zetazko zapiz forratuak.

Bolanteari, kotxea zuzentzearen, bi bira eman zizkion, eta, ondoren, gibeletik bultzatzen hasi garajetik ateratzekotan. Lehenago, lurretik aliketak, giltza ingelesa, mailua eta beste tresnak jaso zituen, eta nagusiaren eskularruak bolante aitzineko plataformatik kendu, eta guanteran sartu. “Tira, oraintxe dut aukera ezinobea aspaldian pentsatua egiteko!” esan zuen.

Indarka hasi zen. Nahiz eta garajeko atea aski estua izan, kotxea kanporatzea lortu zuen, bolanteari eskuinarekin eutsiz, eta ezkerrekoarekin, lehiatilako markotik, kotxea bultzatuz.

Behin jardineko aldapatxoa igota, Mercedesen barruan motorea-ren giltzari eragiteko prest zegoela, giblean berealdiko zarata entzun

zuen. Eta, segidan, garrasiak. Eskumotz urduri jarri zen (“Ez nadin orain txatxua izan... Ez nauk inoren kexuaz kupidatuko!”). Berrero, Alfontzaren oihuak entzun zituen etxean, “Jauna, zer gertatu zaio berori?” esaka. Eta, ondoren, “Migel, Migel, zatoz, nagusia odolustuta dago gelan; ospitalera eraman beharko duzu!”.

Eskumotzek motorea lehenengo martxan jarrita zeukan, dagoneko. Kotxearen bolantea jardineko sarrerarantz zuzentzen ari zen; leihatilako kristala ere ixtera zihoan.

Kotxearen aitzinera, ordea, garrasika eta “nagusia ospitalera eraman beharko duzu!” oihuka, azaldu zen neskame zaharra, mantalan jaunaren odol-orbainak zituela.

Migeli atsoaren gaintik autoaz pasatzeko bulkoa etorri zitzaion; enbragea ere zapaldu zuen, baina gero “kotxea lapurtzeaz gain, hilketan leporatzen badidate berrogei urtetan ez nauk itzalpetik aterako” pentsatuz amore eman zuen. Motorea, bertan behera, itzalita utzi zuen.

Gure jardín-zain lapurra, bada, arratsalde hartan aberasteko paradarik gabe gelditu zen, nahiz eta nagusia ospitaleranzko bidean hil.

“Hurrengoan izan beharko dik!” erantsi zuen etsipenez Eskumotzek ospitalera hilarekin iristean. Gizajoak, ordea, ez zuen beste paradarik kotxea lapurtzeko ukanen, nagusia hiltzean oinordekoek txaleta itxi eta Mercedes salduko baitzuten...

IBAI-ERTZ